

1 Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming**Productidentificatie**

- Handelsnaam: **HMK R169 Stenreiniger - speciaal**
- Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- Toepassing van de stof / van de bereiding Onderhoudproduct voor steen

Details betreffende de verstreker van het veiligheidsinformatieblad**Fabrikant/leverancier:**

MÖLLER-CHEMIE Steinpflegemittel GmbH
Ziegelalstrasse 2
D-93346 Ihrlersstein
Tel: 0 049 (0)9441 176 940

Leverancier:

Möller-Chemie-Benelux GmbH
Linge 4
NL-2105 W.B. Heemstede
Tel.: 0031/2522/20222
Fax: 0031/2522/20729

- Inlichtingengevende sector: Directie, E-Mail: info@moellerstonecare.eu
- Telefoonnummer voor noodgevallen: National Vergiftigingen Informatie Centrum, Tel.: 030-2748888

2 Identificatie van de gevaren

- Indeling van de stof of het mengsel
- Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008

GHS05 corrosie

Met. Corr.1 H290 Kan bijtend zijn voor metalen.

Skin Corr. 1B H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.

GHS07

Eye Irrit. 2 H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

- Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG

C; Bijtend

R34: Veroorzaakt brandwonden.

- Speciale gevaarsomschrijving voor mens en milieu:

Het product moet een markering krijgen op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatierichtlijn voor bereidingen in de EG", laatste editie.

- Classificatiesysteem:

De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.

- Etiketteringselementen

- Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008

Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.

- Gevarenpictogrammen

GHS05

- Signaalwoord Gevaar

- Gevarenaanduidingen

H290 Kan bijtend zijn voor metalen.

H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.

- Voorzorgsmaatregelen

P101 Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden.

P102 Buiten het bereik van kinderen houden.

P103 Alvorens te gebruiken, het etiket lezen.

P260 Nevel/damp/spuitnevel niet inademen.

P303+P361+P353 BIJ CONTACT MET DE HUID (of het haar): verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken - huid met water afspoelen/afdouchen.

P305+P351+P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.

- Aanvullende gegevens:

Bevat but-2-yn-1,4-diol. Kan een allergische reactie veroorzaken.

- Andere gevaren

- Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

- PBT: Niet bruikbaar.

datum van de druk: 09.09.2013

Herziening van: 27.08.2013

Handelsnaam: HMK R169 Stenreiniger - speciaal

(Vervolg van blz. 1)

· **zPzB:** Niet bruikbaar.*** 3 Samenstelling en informatie over de bestanddelen**· **Chemische karakterisering:** Mengsels· **Beschrijving:**

Reinigingsmiddel

Mengsel bestaande uit hierna genoemde stoffen.

· **Gevaarlijke inhoudstoffen:**

CAS: 7664-38-2 fosforzuur <25,0%

EINECS: 231-633-2 C R34

Reg.nr.: 02-2119752438-31-0000 Skin Corr. 1B, H314
01-2119485924-24-0000

CAS: 7647-01-0 hydrogeenchloride < 5,0%

EINECS: 231-595-7 C R34; Xi R37

Skin Corr. 1B, H314; STOT SE 3, H335

Reg.nr.: 02-2119549526-31-0000 Oxoalkoholethoxylate < 5,0%

Xn R22; Xi R41

Eye Dam. 1, H318; Acute Tox. 4, H302

CAS: 110-65-6 but-2-yn-1,4-diol < 5,0%

EINECS: 203-788-6 T R23/25; C R34; Xn R21-48/22; Xi R43

Acute Tox. 3, H301; Acute Tox. 3, H331; STOT RE 2, H373; Skin Corr. 1B, H314;

Acute Tox. 4, H312; Skin Sens. 1, H317

· **Aanvullende gegevens:**

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

*** 4 Eerstehulpmaatregelen**· **Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**· **Algemene informatie:** Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.· **Na het inademen:**

Voor verse lucht zorgen.

Bij bewusteloosheid ligging en vervoer in stabiele zijligging.

· **Na huidcontact:** Onmiddellijk met water en zeep afwassen en goed naspoelen.· **Na oogcontact:** Ogen met open ooglid een aantal minuten onder stromend water afspoelen en dokter raadplegen.· **Na inslikken:**

Mond spoelen en overvloedig water drinken.

Drink zeer veel water en voer verse lucht aan. Onmiddellijk een dokter waarschuwen.

· **Informatie voor de arts:**· **Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.· **Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

*** 5 Brandbestrijdingsmaatregelen**· **Blusmiddelen**· **Geschikte blusmiddelen:**CO₂, bluspoeder of waterstraal. Grotere brand met waterstraal bestrijden of met schuim, dat tegen alcohol bestand is.· **Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.· **Advies voor brandweerlieden**· **Speciale beschermende kleding:** Geen bijzondere maatregelen nodig.*** 6 Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel**· **Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**

Beschermende kleding aantrekken. Niet beschermde personen op afstand houden.

· **Milieuvoorzorgsmaatregelen:**

Met veel water verdunnen.

Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.

· **Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:**

Met vloeistofbindend materiaal (zand, bergmeel, zuurbinder, universele binder, zaagmeel) opnemen.

Neutralisatiemiddel gebruiken.

Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.

Voor voldoende ventilatie zorgen.

· **Verwijzing naar andere rubrieken**

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.

Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

*** 7 Hantering en opslag**· **Handling:**· **Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**

Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.

Aërosolvorming vermijden.

(Vervolg op blz. 3)

NL

datum van de druk: 09.09.2013

Herziening van: 27.08.2013

Handelsnaam: HMK R169 Stenreiniger - speciaal

(Vervolg van blz. 2)

- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:** Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.
- **Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Geen bijzondere eisen.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:** Tanks ondoordringbaar gesloten houden.
- **Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

*** 8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming**

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **Controleparameters**
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**
 - 7664-38-2 fosforzuur**
 - MAK Korte termijn waarde: 2 mg/m³
 - Lange termijn waarde: 1 mg/m³
 - 7647-01-0 hydrogeenchloride**
 - MAK Korte termijn waarde: 15 mg/m³
 - Lange termijn waarde: 8 mg/m³
- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.
- **Maatregelen ter beheersing van blootstelling**
- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
 - Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.
 - Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
 - Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.
 - Gassen/dampen/aërosol niet inademen.
 - Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
- **Ademhalingsbescherming:**
 - Filter E
 - Bij korte of geringe belasting ademfiltertoestel; bij intensieve resp. langdurige expositie een van de omringende lucht onafhankelijk ademhalingsstoestel gebruiken.
- **Handbescherming:**
 - Het handschoenmateriaal moet ondoordringend en bestand zijn tegen het product / de stof / de bereiding.
 - Kies handschoenmateriaal rekening houdend met de penetratietijden, de permeatiegraden en de degradatie.
- **Handschoenmateriaal**
 - Fluorrubber (Viton)
 - Aanbevolen materiaaldikte : ≥ 0,4 mm
- **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal**
 - De precieze penetratietijd kunt u te weten komen bij de handschoenfabrikant; houd er rekening mee.
 - Voor het mengsel van de hieronder vermelde chemicaliën moet de penetratietijd minstens 480 minuten bedragen (permeatie volgens EN 374 Deel 3: Level 6).
 - De vastgestelde penetratietijden volgens EN 374 Deel III werden niet onder de praktijkvoorwaarden bepaald. Er wordt bijgevolg een maximale draagtijd aanbevolen die overeenkomt met 50 % van de opgegeven penetratietijd.
- **Voor een langdurig contact zijn handschoenen uit de volgende materialen geschikt:** Fluorrubber (Viton)
- **Als bescherming tegen spatten zijn handschoenen uit de volgende materialen geschikt:** Natuurrubber (latex)
- **Oogbescherming:** Nauw aansluitende veiligheidsbril
- **Lichaamsbescherming:** Draag geschikte beschermende arbeidskleding

*** 9 Fysische en chemische eigenschappen**

- **Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**
- **Algemene gegevens**
- **Voorkomen:**
 - Vorm:** Vloeibaar
 - Kleur:** Kleurloos
 - Reuk:** Karakteristiek
 - Geurdrempelwaarde:** Niet bepaald.
 - pH-waarde bij 20 °C:** 1
- **Toestandsverandering**
 - Smeltpunt/smeltbereik:** Niet bepaald.
 - Kookpunt/kookpuntbereik:** 85 °C
- **Vlampunt:** Niet bruikbaar.
- **Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):** Niet bruikbaar.
- **Ontstekingstemperatuur:**
 - Ontbindingstemperatuur:** Niet bepaald.
- **Zelfonsteking:** Het produkt ontbrandt niet uit zichzelf.
- **Ontploffingsgevaar:** Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk.
- **Ontploffingsgrenzen:**
 - Onderste:** Niet bepaald.

(Vervolg op blz. 4)

NL

Handelsnaam: HMK R169 Stenreiniger - speciaal

(Vervolg van blz. 3)

Bovenste:	Niet bepaald.
· Dampspanning bij 20 °C:	23 hPa
· Dichtheid bij 20 °C:	1,09 g/cm ³
· Relatieve dichtheid	Niet bepaald.
· Dampdichtheid	Niet bepaald.
· Verdampingssnelheid	Niet bepaald.
· Oplosbaarheid in/mengbaarheid met Water:	Volledig mengbaar.
· Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):	Niet bepaald.
· Viscositeit	
Dynamisch:	Niet bepaald.
Kinematisch:	Niet bepaald.
· Oplosmiddelgehalte:	
Organisch oplosmiddel:	0,1 %
Water:	83,3 %
· Overige informatie	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

*** 10 Stabiliteit en reactiviteit**

- **Reactiviteit**
- **Chemische stabiliteit**
- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:** Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.
- **Mogelijke gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.
- **Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Gevaarlijke ontledingsproducten:** Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

11 Toxicologische informatie

- **Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**
- **Primaire aandoening:**
- **op de huid:** Bijtend effect op de huid en de slijmvliezen.
- **aan het oog:** Sterk bijtend effect.
- **Overgevoeligheid:** Geen effect van overgevoeligheid bekend.
- **Aanvullende toxicologische informatie:**
Het produkt vertoont op grond van het berekeningsprocédé van de algemene classificatie-richtlijnen van de EG voor toebereidingen in de laatste geldige redactie de volgende gevaren:
Bijtend
Bij het slikken sterk bijtende effecten in de mondholte en de keel, bovendien gevaar voor perforatie van de slokdarm en de maag.

*** 12 Ecologische informatie**

- **Toxiciteit**
- **Aquatische toxiciteit:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Persistentie en afbreekbaarheid** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Gedrag in milieu-compartimenten:**
- **Bioaccumulatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 11: Weinig schadelijk voor water levende organismen.
Gevaar voor water klasse 1 (D) (Zelfclassificatie): gevaar voor water klein
Niet onverdund of in grote hoeveelheden lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in de riolering.
Mag niet onverdund of niet geneutraliseerd in oppervlaktewater of in afwateringskanaal geloosd worden.
Wegspoelen van grotere hoeveelheden in rioleringen of waterlopen kan tot een verlaging van de pH-waarde leiden. Een lage pH-waarde beschadigt in het water levende organismen. In de verdunning van de toepassingsconcentratie verhoogt de pH-waarde aanzienlijk, zodat na het gebruik van het product het afvalwater dat in de riolering geraakt maar een gering gevaar vormt voor het water.
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.
- **Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

13 Instructies voor verwijdering

- **Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Mag niet tesamen met huisvuil gestort worden of in de riolering terechtkomen.
- **Niet gereinigde verpakkingen:**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.
- **Aanbevolen reinigingsmiddel:** Water, eventueel met toevoeging van reinigingsmiddelen.

NL

(Vervolg op blz. 5)

Handelsnaam: HMK R169 Stenreiniger - speciaal

(Vervolg van blz. 4)

* 14 Informatie met betrekking tot het vervoer	
· VN-nummer	UN1805
· ADR, IMDG, IATA	
· Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN	1805 FOSFORZUUR, OPLOSSING
· ADR	PHOSPHORIC ACID, SOLUTION
· IMDG, IATA	
· Transportgevarenklasse(n)	
· ADR	
	
· Klasse	8 Bijtende stoffen
· Etiket	8

· IMDG, IATA	
	
· Class	8 Corrosive substances.
· Label	8
· Verpakkingsgroep:	
· ADR, IMDG, IATA	III
· Milieugevaren:	
· Marine pollutant:	Neen
· Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker	Waarschuwing: Bijtende stoffen
· Kemler-getal:	80
· EMS-nummer:	F-A,S-B
· Segregation groups	Acids
· Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code	Niet bruikbaar.

· Transport/verdere gegevens:	
· ADR	
· Beperkte hoeveelheden (LQ)	5L
· Vervoerscategorie	3
· Tunnelbeperkingscode	E
· VN "Model Regulation":	UN1805, FOSFORZUUR, OPLOSSING, 8, III

* 15 Regelgeving	
· Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel	
· SZW-lijst van kankerverwekkende stoffen	
geen der bestanddelen staat op de lijst.	
· SZW-lijst van mutagene stoffen	
geen der bestanddelen staat op de lijst.	
· NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Vruchtbaarheid	
geen der bestanddelen staat op de lijst.	
· NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Ontwikkeling	
67-56-1 methanol: 2	
· NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Borstvoeding	
geen der bestanddelen staat op de lijst.	
· Nationale voorschriften:	
· Klasse aandeel in %	
· Wasser	83,3
· I	0,1
· Gevaarklasse v. water: Waterbezwaarlijkheid (NL) 11: Saneringsinspanning B	
· Chemische veiligheidsbeoordeling: Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.	

* 16 Overige informatie	
Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.	
· Relevante zinnen	
H301	Giftig bij inslikken.
H302	Schadelijk bij inslikken.
H312	Schadelijk bij contact met de huid.
H314	Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.
H317	Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
H318	Veroorzaakt ernstig oogletsel.
H331	Giftig bij inademing.
H335	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

(Vervolg op blz. 6)

Handelsnaam: HMK R169 Stenreiniger - speciaal

(Vervolg van blz. 5)

*H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.**R21 Schadelijk bij aanraking met de huid.**R22 Schadelijk bij opname door de mond.**R23/25 Vergiftig bij inademing en opname door de mond.**R34 Veroorzaakt brandwonden.**R37 Irriterend voor de ademhalingswegen.**R41 Gevaar voor ernstig oogletsel.**R43 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.**R48/22 Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij opname door de mond.***Afkortingen en acroniemen:***RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)**ICAO: International Civil Aviation Organization**ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals**EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances**ELINCS: European List of Notified Chemical Substances**CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)**** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**